

ОМЕЂАВАЊЕ

Један од најактуелнијих проблема катастарског премера, чије решење захтева највећу хитност, чини, свакако питање омеђавања. Правилно решење тога питања важно је за геометре са новог катастарског премера не само из разлога што би на тај начин резултат њиховог напорног рада — нови катастар — добио значење и важност, него и због тога што то питање при паушалном систему плаћања теренског рада и при садашњој пракси омеђавања знатно задире у њихове сталешке интересе.

Према закону о катастару земљишта и правилнику о катастарском премеравању III део, дужни су сами сопственици да омеђе своје целокупно имање трајним и видним белегама и то најмање месец дана пре почетка премера у дотичној општини. Колико и како се сопственици одазивају тој својој обавези добро је познато. Не само пре почетка премера, него и за време његовога трајања нити 1% од сопственика не омеђи имање онако како то правилнички прописи захтевају, већ 50% омеђи било како т. ј. скроз непрописно а 50% никако. При таквом стању ствари, а обзиром на чл. 55 Правилника III део који каже, да ће у случају, ако омеђавање није извршено исто извршити катастарски органи о трошку сопственика — излази, да геометар мора сам, да омеђи готово све парцеле у општини коју снима.

Катастарске власти извештавају Општинске управе, да ће кроз годину дана отпочети у њиховој општини са катастарским премером с тим да исте извести све сопственике да су дужни до тога рока да омеђе целокупно своје имање сходно прописима Правилника о катастарском премеравању. Општинске управе готово никад не обавештавају о овоме поседнике (а ако то учине, учине на тај начин да путем добоша обавесте грађанство, што обично саслуша неколико пролазника, деце и жена која се ту затеку) нити катастарске власти путем месечних извештаја о стању радова на омеђавању, како то предвиђа чл. 53 катастарског правилника III део.

Казне за повреду међних белега и неомеђавање, нису ни у колико ефикасне, пошто за време самог рада у дотичној општини или срезу не бивају наплаћене од криваца па према томе промашју своју сврху.

Општинске управе, како пре почетка самог премера тако и за време његовог трајања врло слабо излазе у сусрет катастарским органима који и поред постојећих прописа нису увек у стању да их на то присиле. Потребно је нагласити, да су општинска имања, јавна добра редовно најгоре или никако омеђена, те служе као рђав пример и углед осталим сопственицима. Једина је установа железница која је своје земљиште омеђила како ваља.

Непотребно је напоменути да услед тога што нема омеђавања и стабилизиране полигоне мреже надземним белегама налазе на огромне тешкоће сви други технички радови који се везују за катастар, па тако и они које раде овлашћени геометри и инжињери.

То је истовремено један од највећих узрока што и геометри из аграрних установа врло ретко достављају своја премеравања Катастарским управама.

Важност омеђавања и надземно стабилизирање полигоне мреже најбоље се уочава тек онда кад се образују катастарске управе и кад сви технички радови треба да полазе од катастарских. Са сталешког гледишта, обзиром на паушални систем плаћања теренскога рада геометар је на тај начин много оштећен, пошто на омеђавање утроши 15%—20% од целокупнога времена проведенога на терену, а Правилник о паушалном додатку за теренски рад за ову врсту посла не признаје никакву материјалну накнаду. Овом треба додати и то, да Правилник о катастарском премеравању III део, а у вези са чл. 55 не предвиђа уопште средста из којих би кат. орган имао да изврши набавку белега. Осим тога у случају да се и нађе могућност за набавку белега, вршити омеђавање уз само снимање и то у одсуству поседника исувише је незгодно, пошто је јасно, да ће на тај начин обележена и снимљена међа отступати од стварне. **Такво омеђавање губи своју вредност и промашује циљ.**

На основу изложенога јасно је, да је у интересу државе, њених органа запослених на премери, као и у интересу једног бољег и тачнијег катастра да се са геометара приликом самога снимања скине обавеза вршења омеђавања и да се нађе начина и могућности да се исто сходно чл. 53 правилника III део изврши пре почетка самог премера.

Геометар би у том случају имао могућности, да сву своју пажњу посвети квалитету рада, а разумљиво је да би се постигло и на оном што је **вечито** на катастарском премери **било најважније т. ј. на квантитету**. То је уједно и један начин да се дође до једног бољег и сврси сходнијег катастра.

Да би се ово постигло потребно је решити:

- а) питање стручног надзора приликом омеђавања;
- б) питање сретстава материјалних — у колико сопственик са истим моментално не располаже за набавку белега и
- в) питање примене прописа закона о катастру и његових правилника.

С обзиром на врсту белега које предвиђа правилник материјални издаци сопственика за омеравање су минимални, па према томе остаје само да сопственик на време буде детаљно упознат са начином на који треба на основу правилника да омеђи своје имање и да се путем строжије примене закона присили да то учини.

Да би се све ово постигло потребно је учинити следеће:

I.

Да се за сваку катастарску секцију одреди бар по једно стручно лице, које би имало да се брине само о омеђавању. Дужност тога лица састојала би се у следећем:

- 1) да све сопственике најдаље пола године пре почетка самог премера детаљно упозна са начином на који су дужни у духу правилничких прописа да омеђе своје парцеле;

2) да у свакој општини у по једном потесу изврши угледно омеђавање;

3) да за сваку општину састави неку врсту распореда по коме би посао на омеђавању имао да се креће;

4) да сваку општину подели у реоне и сваки реон додели по једном општинском одборнику, који би имао да се стара да омеђавање у дотичном реону буде на време завршено;

5) да најмање по једном месечно обиђе сваку општину, да се на лицу места увери како радови на омеђавању напредују и да том приликом даје пригодна упуства;

6) да кажњава сопственике који у одређеном року не би извршили омеђавање.

Ова казна требало би да иде у фонд који би требало образовати при одељењу катастра Министарства финансија, а служио би као покриће за учињене издатке око извршеног омеђавања.

Пошто већина сопственика чине земљорадници, који преко зиме немају много посла разумљиво је да би се много лакши и бољи начин у том годишњем добу одазвали тој својој обавези.

II.

Да се свима групама на детаљном премеру призна извесно време за омеђавање за које би имале паушални додатак у пуном износу.

Сматрамо да је први предлог по државу и геометра повољнији из разлога што је знатно јефтинији и што би геометар у томе случају дошао у општину са извршеним омеђавањем па би сву своју пажњу могао несметано да усредсреди на квалитет и квантитет рада. У колико и овим путем не би све парцеле биле омеђене, снимале би се према стању на терену, али без обавезе да их геометар омеђи, пошто то он са довољном тачношћу никада не може омеђити. За такве парцеле састављао би се списак неомеђених парцела, за чију оверу мислимо да би биле позваније претпостављене старешине него општинске установе.

Важност правилног и што скоријег решења овога питања није потребно наглашавати, пошто је свакоме јасно, да о неком бољем и тачнијем катастру нема ни говора без солидно извршеног омеђавања, како пак напред изложени предлог највише одговара нашим приликама сматрамо да се то питање може само на тај начин решити.

PRESTAVKA UDRUŽENJA GEOMETARA I GEODETA

Kraljevine Jugoslavije

Gospodinu Ministru finansija.

Gospodine Ministre,

Glavna Uprava Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije, imajući u vidu veliki zadatak izvodenja katastarskog premera u zemlji, smatra za osobitu čast i dužnost da Vam kao svome